

Та, на жаль, на сьогодні ще не існує єдиного законодавчого акту, що регламентував би основні положення КСВ, проте існує ряд нормативних документів, що прямо чи опосередковано відносяться до тематики КСВ.

Отже, зважаючи на зростаючу необхідність у систематизації існуючих принципів КСВ, постає необхідність створення в Україні законодавчого акту, що регламентував би чіткі положення стосовно порядку реалізації соціально відповідальних заходів вітчизняними компаніями. Вважаємо, що державне стимулювання поширення принципів КСВ матиме позитивний вплив на підвищення рівня добробуту суспільства.

Список використаних джерел:

1. Гражевська Н. Розвиток корпоративної соціальної відповідальності в умовах загострення глобальних проблем сучасності / Н. Гражевська, А. Мостепанюк // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. – №12(177). – 2015. – С. 12-17.
2. Корпоративная социальная ответственность [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.csrjournal.com/lib/networkoverview/188-chto-takoe-sob-kso.html>.
3. Корпоративная социальная ответственность [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.veb.ru/common/upload/files/veb/kso/ksobook2011.pdf>
4. Міжнародна організація праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ilo.org.ua/Pages/default.aspx>.
5. Шевченко Т. П. Проблеми законодавчого регулювання корпоративної соціальної відповідальності в Україні / Т. П. Шевченко // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». – №2(9). – 2012. – С. 111-118.

УДК 330

Винник Тетяна, к.е.н., доцент

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна*

«ЗЕЛЕНЕ» БУДІВНИЦТВО: ТРЕНД ЧИ НЕОБХІДНІСТЬ?

Vynnyk Tetiana, PhD (Economics), Associate Professor

«GREEN» BUILDING: TREND OR NECESSITY?

Розвиток сучасного суспільства неможливий без належного функціонування будівельної галузі, яка створює матеріальну основу як для сталого розвитку економіки країни, так і для підвищення рівня та якості життя населення. Разом з тим, будівельний сектор, зокрема його продукція, є найбільшим споживачем ресурсів – приблизно 40% світової первинної енергії, 67% електрики, 40% сировини і майже 14% сукупних запасів питної води припадає на будинки та споруди. При цьому викиди вуглекислого газу

становлять ледве не 35% від світових викидів вуглекислого газу, а половина твердих міських відходів - будівельні, що, безумовно, свідчить не лише про суттєвий негативний вплив на навколишнє середовище, а й розкриває енергоощадний потенціал будівництва.

Загалом розрізняють дві основні сфери заощадження енергії:

1. Виробництво енергії: тут, перш за все, мова йде про застарілі теплоелектроцентралі та їх неефективну забезпечувальну інфраструктуру, яка потребує модернізації;
2. Заощадження на рівні споживачів (житлово-комунальний сектор, який використовує понад 50% енергії, залишається одним з найбільших споживачів енергії).

Таким чином, втілення енергетичної ефективності передбачає невідкладні зміни в технологіях будівництва із врахуванням економічних та екологічних вимог. Сучасним вирішенням вказаної проблеми є впровадження, так званих, «зелених» технологій будівництва (green building).

«Зелене» або стале, енергоефективне, збалансоване, екологічно раціональне будівництво – це терміни, що характеризують нову парадигму будівництва, де превалюють енергоефективні та екологічно безпечні технології. Серед них найбільш вживаними є терміни «зелене» та «стале» будівництво.

Стале будівництво походить від сталого розвитку (sustainable development) – розвитку, що задовольняє потреби сьогодення і гарантує таку ж можливість майбутнім поколінням. Важливо те, що сталий розвиток не фокусується виключно на екологічних проблемах, а передбачає гармонійне поєднання використання ресурсів, напрямків інвестування, аспектів технологічного розвитку та інституційних змін з потребами теперішнього і майбутніх поколінь.

Щодо «зеленого» будівництва, то його технології спрямовані на екологічність (в тому числі й будматеріалів), енергоефективність та економність в експлуатації будівель (витрати на опалення, освітлення, водопостачання, кондиціонування приміщень і т.д.). Головними принципами «зеленого» будівництва є: раціональне використання ресурсів (енергії, води, землі), мінімізація шкоди довкіллю і створення комфортного для людини мікроклімату в будинку.

Відмінною рисою «зеленого» будівництва є зниження рівня споживання енергетичних і матеріальних ресурсів протягом усього життєвого циклу будівлі: від вибору земельної ділянки, проектування і будівництва до експлуатації, ремонту та ліквідації. Тобто таке будівництво спрямоване на суттєве скорочення експлуатаційних витрат – встановлено, що вартість будівництва у сукупній величині витрат протягом усього періоду експлуатації будівлі становить лише 20%, решта 80% - витрати, пов'язані із її обслуговуванням та утриманням.

У контексті «зеленого» будівництва європейськими країнами широко використовується ідеологія «пасивного будинку», що частково пояснюється реалізацією відповідної директиви щодо енергетичних показників у будівництві (Energy Performance of Buildings Directive), прийнятої країнами ЄС, яка передбачає наближення усіх нових будівель до енергетичної нейтральності – за оцінками експертів саме будівлі мають першість зі споживання енергії. Так, 85 % енергоспоживання припадає на обігрів і охолодження, а 15 % – на електроенергію (в основному на освітлення). Вагомий вплив на споживання енергії мають, головним чином, стінові матеріали, перекриття, двері і вікна, а також вентиляція.

«Пасивний» будинок – це найсучасніша та найефективніша форма енергоефективного будівництва у світі, що не потребує опалення, оскільки тепло одержується за рахунок сонячної та внутрішньої теплової енергії. У будинках, що відносяться до категорії «зелених» будівель, зокрема «пасивних», теплозбереження та мінімальне використання енергії для опалення досягається, насамперед, завдяки архітектурно-планувальним рішенням (наприклад, глуха північна стіна і зашклена південна сторона для максимальної інсоляції), встановленню систем вентиляції з рекуперацією (зворотнє отримання тепла), використанню джерел відновлюваної енергії – сонячних батарей, теплових насосів тощо. З досвіду Люксембурга: для обігріву офісних приміщень, збудованих за «зеленими» технологіями, використовують холодну воду. Однак «пасивний» будинок повинен відповідати єдиним критеріям, визначеними Passivhaus, Darmstadt. У протилежному він називатиметься енергозберігаючим або енергоефективним.

Головну перешкоду для «зеленого» будівництва становлять високі початкові затрати – будівництво «зелених» будівель із застосуванням енергоефективних технологій на етапі будівництва буде дорожчим в середньому від 7 до 20%, водночас у «зеленому» будинку споживання електроенергії зменшується на 25%, води – на 30%, що, відповідно, зумовлює пропорційне зменшення комунальних платежів.

Попри те, що в Україні «зелене» будівництво не популяризується ні учасниками ринку, ні державними органами «зелені» проекти поступово, але впевнено реалізуються вітчизняними забудовниками та викликають все більше зацікавлення у інвесторів.